

Novela zákona o finančním arbitrovi

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu
na vydání zákona, kterým se mění zákon
č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění
pozdějších předpisů (sněmovní tisk 1026),
s právem EU

Informační podklad č. 1026
říjen 2020
autor: Markéta Nováková

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: STANOVISKA
Název: Novela zákona o finančním arbitrovi	Typ řady: online
Autor: Nováková, M.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=4
Číslo: Stanovisko č. 1026	První vydání řady: říjen 1998
Datum: říjen 2020	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Klíčová slova: slučitelnost; EU; ochrana spotřebitele	Zaměření: stanoviska kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU
	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
Oddělení komunikace a vzdělávání	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 1026), s právem EU

Úvod:

Předmětem návrhu novely zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále také „**novela**“) je rozšíření působnosti finančního arbitra. Dle novely by měl finanční arbitr být nově příslušný i k řešení sporů z jiného než životního pojištění (doposud se zabývá pouze spory z životního pojištění), penzijního připojištění se státním příspěvkem a doplňkového penzijního spoření. Dále se navrhuje výslovně zakotvit působnost finančního arbitra zabývat se spory, které se týkají nikoli jen spotřebitelských úvěrů jako takových, ale i spory, které se týkají jejich zajištění a utvrzení.

Stanovisko PI:

Finanční arbitr je jedním ze subjektů alternativního řešení sporů v České republice, jejichž cílem je dopomoci ve sporech mezi spotřebitelem a obchodníkem k mimosoudnímu řešení jejich sporu na základě jeho smírného urovnání a dohody stran. Existenci mechanismů pro mimosoudní řešení spotřebitelských sporů v členských státech EU vyžaduje samotné právo EU, konkrétně čl. 5 [směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ze dne 21. května 2013 o alternativním řešení spotřebitelských sporů a o změně nařízení \(ES\) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES](#)¹ (dále jen „**směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů**“ nebo „**směrnice**“), který stanovuje, že „Členské státy usnadní přístup spotřebitelů k postupům alternativního řešení sporů a zajistí, aby spory, na něž se vztahuje tato směrnice a jež se týkají obchodníka usazeného na jejich území, mohly být předloženy subjektu alternativního řešení sporů, který splňuje požadavky stanovené v této směrnici.“

Směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů používá přístup minimální harmonizace práva, kdy nestanovuje, jak by měla být rozdělena působnost mezi jednotlivými subjekty alternativního řešení sporů, kolik by takovýchto subjektů v každé zemi mělo být nebo jakou by měly mít formu.² Členské státy „mají značnou míru pružnosti při plnění své povinnosti zajistit „plný přístup k alternativnímu řešení sporů“ a koncipování svého vlastního vnitrostátního prostředí alternativního řešení sporů.“³ Směrnice pouze požaduje, aby existovaly subjekty alternativního řešení sporů, které pokryjí z hlediska své působnosti všechny oblasti, na něž se vztahuje směrnice⁴ a aby tyto orgány splňovaly směrnici vytyčené požadavky v oblasti kvality, což by mělo být docíleno certifikací a monitoringem kvality subjektů alternativního řešení sporů. Rozšíření agendy jednoho ze subjektů alternativního řešení sporů (finančního arbitra) na úkor zúžení agendy jiných subjektů

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU ze dne 21. května 2013 o alternativním řešení spotřebitelských sporů a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES. EUR-Lex. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/ALL/?uri=celex%3A32013L0011>

² ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ A EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU o uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/11/EU o alternativním řešení spotřebitelských sporů a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 524/2013 o řešení spotřebitelských sporů on-line. Evropská komise. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2019:0425:FIN:CS:PDF>, s. 3, 4

³ Ibid, s. 5

⁴ Směrnice se vztahuje na všechny spotřebitelské spory z kupní smlouvy nebo ze smlouvy o poskytování služeb s výjimkou smluv uzavřených v oblasti zdravotních služeb, služeb obecného zájmu ne hospodářské povahy a smluv uzavřených s veřejnými poskytovateli dalšího nebo vysokoškolského vzdělávání. Více viz čl. 2 směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů. Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů – ADR. MPO. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/ochrana-spotrebitele/mimosoudni-reseni-spotrebiteleskych-sporu-adr/>

alternativního řešení sporů, což je podstatou obsahu navrhované novely, tudíž nepředstavuje zásah, který by byl v rozporu s právem EU.

V České republice působí 7 orgánů alternativního řešení sporů ve smyslu směrnice.⁵ Působnost, kterou novela navrhuje převést na finančního arbitra, v současnosti vykonává Česká obchodní inspekce, Sdružení českých spotřebitelů z.ú. a v roce 2019⁶ zřízená Kancelář ombudsmana České asociace pojišťoven z. ú. Směrnice požaduje, aby subjekty alternativního řešení sporů změny směrnici vymezených údajů o nich bez zbytečného prodlení oznámily příslušnému orgánu členského státu, který má povinnost následně oznámit (notifikovat) bez zbytečného prodlení tyto změny Evropské komisi tak, aby byly údaje v seznamu subjektů alternativního řešení sporů, který Komise vede, aktuální.⁷ Mezi údaje, které by měly být o subjektech alternativního řešení sporů oznámeny v případě změny, jsou totiž i „druhy sporů, na jejichž řešení lze použít postup řešení sporů“ a „odvětví a kategorie sporů, které projednává každý subjekt alternativního řešení sporů“. Potřebu provedení notifikace o změně rozložení působnosti podtrhává skutečnost, že všechny subjekty pověřené alternativním řešením spotřebitelských sporů jsou zároveň napojeny na on-line platformu pro řešení sporů (tzv. ODR platforma)⁸ ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 524/2013 ze dne 21. května 2013 o řešení spotřebitelských sporů on-line a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (nařízení o řešení spotřebitelských sporů on-line)⁹.

Změny v působnosti subjektu alternativního řešení sporu by bylo v případě přijetí novely třeba notifikovat nejen v případě finančního arbitra, ale i ostatních subjektů, které doposud vykonávají agendy, kterými by byl nově pověřen finanční arbitr. Z návrhu novely nevyplyvá, jaký vliv by mělo přijetí novely na působnost ostatních subjektů věnujících se v současnosti agendě, která by měla být na finančního arbitra dle novely převedena. Minimálně v případě Kanceláře ombudsmana České asociace pojišťoven z. ú. by byl vliv novely významný, neboť veškerá působnost tohoto subjektu by byla na základě novely zákona převedena na finančního arbitra. V případě přijetí novely by bylo tudíž třeba vyřešit otázku budoucnosti tohoto subjektu.

Závěr:

Navržená úprava je slučitelná s právem EU. Změnu rozdělení odvětví a kategorií sporů, které by projednávaly do budoucna jednotlivé subjekty alternativního řešení sporů, je třeba notifikovat ve smyslu směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů.

Tento informační podklad je zpracován k uvedenému číslu sněmovního tisku a nereflextuje eventuelní pozdější pozměňovací návrhy.

Materiál byl Parlamentním institutem zpracován na základě usnesení organizačního výboru Poslanecké sněmovny č. 168, II. volební období.

⁵ Řešení sporů online: Subjekty pro řešení sporů. *Evropská komise*. Dostupné z: <https://ec.europa.eu/consumers/odr/main/?event=main.adr.show2>

⁶ Výroční zpráva Kanceláře ombudsmana České asociace pojišťoven 2019. Dostupné z: <https://www.ombudsmancap.cz/images/Clanky/Vyrocn/VZ-KOCAP-2019.pdf>, s. 6

⁷ Viz čl. 19 odst. 1 a čl. 20 odst. 2 směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů.

⁸ Viz bod 23) recitálu nařízení o řešení spotřebitelských sporů on-line. Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů – ADR. MPO. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/ochrana-spotrebitele/mimosoudni-reseni-spotrebiteckych-sporu-adr/>

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 524/2013 ze dne 21. května 2013 o řešení spotřebitelských sporů on-line a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (nařízení o řešení spotřebitelských sporů on-line). *EUR-Lex*. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A32013R0524>